

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 6.Pf.20.236/2025/5.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

dr. Földi András egyéni ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

alperes

alperes címe

Az alperes képviselője:

dr. Tóth Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

alperes címe

A per tárgya: sérelemdíj megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 6.P.21.258/2024/12. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (13. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti,

fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15. napon belül fizessen meg a felperesnek 70.000 (hetvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon

belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára 264.000 (kétszázhatvannégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

6.Pf.20.236/2025/5. 2

[1] A felperes 2017. március 4-én 17 óra 50 perckor önként jelent meg a települési Rendőrfőkapitányság

(a továbbiakban: alperes) településrészl

Rendőrsőrsön, hogy leadjon egy talált telefonkészüléket.

[2] A rendőrség a felperest előállította, mert az általa leadott telefonkészülék lopás miatt körözés

alatt állt. Az előállítás során a felperestől elvették az ingóságait, majd megbilincseltek, és vezetősíjait alkalmazva átszállították a körözést kiadó alperes településrészl

Rendőrkapitányságra, ahol tanúként hallgatták ki. A felperest a kihallgatása után, 21 óra 55 perckor szabadon bocsátották. A felperes a vele szemben alkalmazott intézkedéssel szemben panasszal élt.

[3] A Független Rendészeti Panasztestület a 64/2018. (IV. 19.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a felperes személyi szabadsághoz való jogát súlyosan sértő intézkedésre került sor. A Panasztestület megállapította azt is, hogy a konkrét esetben az előállítás nem állt

arányban az intézkedés törvényes céljával, helyette a felperes kihallgatását szóbeli idézés útján lehetett volna foganatosítani. Megállapította továbbá, hogy sérült a felperes emberi méltóságához való joga is, mert vele szemben a településrészi Rendőrkapitányságon alkalmazott bilincselésre jogalap hiányában került sor, mert nem állt fenn a felperes szökésének konkrét és közvetlen veszélye.

[4] Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) a 29000/105/79-17/2017.P. számú határozatában helyt adott a felperes panaszának és megállapította, hogy a felperes személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés – a bilincs és a vezetősíj alkalmazása –, valamint az asztma-spray elvétele jogszabályba és a Szolgálati Szabályzatba ütközött, az jogszerűtlen, szakszerűtlen és aránytalan volt.

[5] A felperes 2018. november 29-én a jogi képviselője útján 3.500.000 forint sérelemdíj megfizetését kérte a alperes-től.

[6] Az alperes a 2018. december 12-én kelt és a felperes jogi képviselője által 2018. december 17-én átvett levelében 300.000 forint sérelemdíj peren kívüli egyezség keretében való megfizetését ajánlotta fel. Az alperes ezt követően 2019. március 7-én ismételt levelet küldött a felperesnek, amelyben az ORFK által megállapított jogsértések miatt a felperes sérelemdíj követelését 300.000 forint erejéig ismerte el, és vállalta megfizetni. A felperes az alperes levelét 2019. március 19-én vette át, de arra nem válaszolt.

[7] A felperes az elsőfokú bírósághoz 2024. március 12-én benyújtott keresetlevelében 3.600.000

forint sérelemdíj és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott arra, hogy az alperes a bilincs jogszerűtlen alkalmazásával megsértette a személyes szabadsághoz

való jogát és az emberi méltóságát, továbbá az asztma-spray elvételével megsértette a testi épséghez és egészséghez való jogát. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 2:42. § (2) bekezdését, a 2:43. § a) és b) pontját, a 2:52. §-át jelölte meg, továbbá hivatkozott a sérelemdíj alkalmazása körében a Ptk. 6:521. §-ára, valamint a 6:548. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg.

[8] Az alperes az ellenkérelmében nem vitatta, hogy a felperest sérelemdíj illeti meg, de a kereset

elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes követelése elévült. Kifejtette, hogy 2018. december 17-én a felperes jogi képviselője

6.Pf.20.236/2025/5. 3

által átvett levelében 300.000 forint erejéig ismerte el a felperes sérelemdíj követelését, és

ennek az összegnek a megfizetését ajánlotta fel. Álláspontja szerint az 1/2019. Közigazgatásimunkaügyi

jogegységi határozat indokolásának IV. pontja alapján csak az ügyfél jogi

képviselője részére kézbesített küldeményhez fűződik joghatás, ezért a Ptk. 6:22. § (1)

bekezdése, valamint a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapján 2023. december 17-én elévült a felperes követelése.

[9] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a

felperesnek 300.000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 27.480 forint perköltséget, továbbá az állam javára 197.856 forint illetéket. Megállapította, hogy a fennmaradó 18.144 forint illeték az állam terhén marad.

[10] Ítéletének indokolásban tényként állapította meg, hogy a talált mobiltelefon átadását követően

a rendőrség előállította a felperest, és csak négy órával az előállítása után bocsátotta szabadon.

Úgy foglalt állást, hogy a felperest jogszerűtlenül állították elő, amivel megsértették a Ptk.

2:43. § b) pontjában nevesített személyes szabadsághoz való jogát. Álláspontja szerint az alperes azzal, hogy jogszerűtlenül bilincset és vezetősíjat alkalmazott a felperessel szemben, megfosztotta a felperest az őt emberként feltétlenül megillető tisztelettől, ezáltal megsértette a felperes 2:42. § (1) és (2) bekezdésében védett emberi méltóságát.

[11] Okfejtése szerint a felperes a perben nem bizonyította kétséget kizáróan, hogy elvették az asztma-spray készülékét a kényszerintézkedés során, ezért erre alapítottnak nem volt megállapítható, hogy az alperes megsértette a felperes egészséghez való személyiségi jogát.

[12] Kifejtette, hogy a személyiségi jogában megsértett felperes a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A sérelemdíj összegének meghatározása során a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel értékelte, hogy az alperes magatartása felróható volt, mert jogszerűtlenül, nem a Ptk. 1:4. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, az adott helyzetben általában elvárható módon járt el.

[13] Az volt az álláspontja, hogy a felperest nyilvánvalóan nem vagyoni jellegű hátrány érte azáltal, hogy megsértették a személyes szabadsághoz való jogát és az emberi méltóságát, mert a több órán át tartó fogvatartás és a bilincs alkalmazása mindenképpen olyan nem vagyoni jellegű hátrányt jelent, amelynek a kiküszöböléséhez sérelemdíj szükséges.

[14] Az alperes elévülési kifogásával kapcsolatban kifejtette, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése

szerint alkalmazandó Ptk. 6:532. § (1) bekezdése alapján a sérelemdíj a felperes jogellenes előállításának a napján, 2017. március 4-én vált esedékessé, ezért a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése értelmében ezen a napon kezdődött meg felperes sérelemdíj iránti követelésének az elévülése.

[15] Rámutatott, hogy a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés a) pontja szerint az elévülést megszakítja a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése, és a Ptk. 6:25. § (2) bekezdése alapján az elévülés megszakításától újból kezdődik az elévülés. Okfejtése szerint az elévülést a tartozás minden elismerése megszakítja, ezért az alperes mint kötelezett 2019. március 7-én kelt, és a felperes által 2019. március 19-én átvett elismerő nyilatkozata megszakította a felperes sérelemdíj követelésének az elévülését. Rámutatott, hogy az alperes 2019. március 19-én kézbesített elismerése a Ptk. 6:5. § (2) bekezdése alapján annak a felpereshez történt megérkezéssel vált hatályossá, ezért a felperes sérelemdíj követelésének elévülése ezen a napon szakadt meg. Az volt az álláspontja, hogy az alperes elismerése csak az alperes által 6.Pf.20.236/2025/5. 4

elismert 300.000 forint erejéig, a követelésnek erre a részére nézve szakította meg az elévülést. Mivel az alperes a felperes 3.500.000 sérelemdíj követeléséből mindösszesen 300.000 forintot ismert el, és ennek az összegnek a megfizetését ajánlotta fel, a felperesnek az elismeréssel nem érintett, 300.000 forintot meghaladó követelése a 2017. március 4-től számított öt év elteltével elévült, mert a felperes nem érvényesítette az elévülési időn belül bíróság előtt a sérelemdíj követelése 300.000 forintot meghaladó részét. Álláspontja szerint az alperes tartozást elismerő levele nem közigazgatási határozat, ezért arra nem kell alkalmazni a 1/2019. Közigazgatási-munkaügyi jogegységi határozatot.

[16] A sérelemdíj mértékét – figyelemmel a követelés részbeni elévülésére – a Ptk. 2:52. § (3)

bekezdése alapján állapította meg azzal, hogy a jogszerűtlen, szükségtelen és aránytalan intézkedés foganatosítása miatt a jogsértés súlyát és az alperes felróhatóságának mértékét is jelentősnek értékelte. A felperest ért pszichés teherre is figyelemmel az elévüléssel nem érintett 300.000 forint sérelemdíjat nem találta eltúlzottnak.

[17] A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján a felek pernyertességének, illetve pervesztességének az aránya alapján határozott figyelemmel arra, hogy a felperes 8,4%-ban lett pernyertes.

[18] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen

az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, keresetének teljesítését, valamint az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[19] Álláspontja szerint a sérelemdíj speciális jellegéből adódóan kizárólag maga a sérelemdíj iránti igény tud elévülni, a sérelem díj összege vagy annak egy része nem. Hivatkozott arra, hogy a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság állapítja meg az eset körülményeire tekintettel, emiatt a sérelemdíj később, bírói mérlegeléssel meghatározott összegét nem a felperes követelése állapítja meg, hanem a peres eljárás során a bírói értékelő tevékenység folytán alakul ki, akkor lesz konkrét. Érvelése szerint - bár az alperes nem fogadta el a felperes sérelemdíj iránti követelésének az összegét - de elismerte, hogy a felperes jogosult sérelemdíjra, ezért az alperes elismerése nem csak az alperes által elismert

összeg erejéig szakította meg a felperes sérelemdíj követelését, hanem a teljes összeg erejéig.

[20] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt 300.000 forint sérelemdíj kirívóan

alacsony, az nem alkalmas arra, hogy a sérelemdíj betöltse a megelőző és büntető

rendeltetését. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj bagatell összege

még a súlyos és az alperesnek kiemelten felróható jogsértés kompenzálására sem alkalmas.

Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a személyiségi jogát egy olyan állami szerv sértette meg,

amelynek kifejezetten a feladata a polgárok jogvédelme. Kifogásolta, hogy az alperesnek

megítélt elsőfokú perköltség, valamint a saját ügyvédjének fizetendő ügyvédi munkadíj

összege meghaladja a neki megítélt sérelemdíj összegét, ez a helyzet pedig ellentétes a józan

ésszel, a sérelem díj jogi intézményével, valamint a jogalkotó szándékával, és a számára

súlyosan méltánytalan helyzetet eredményez.

[21] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és

a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes

fellebbezése nem kellően határozott, mert a felperes nem jelölte meg hogy mire alapítottn

6.Pf.20.236/2025/5. 5

kéri az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság

helytállóan állapította meg, hogy a felperes sérelemdíj követelésének az elévülése az

elismerés kézbesítés folytán történt hatályossá válásának a napján, 2019. március 19-én

szakadt meg. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy mivel csak 300.000 forint sérelemdíj

követelést ismert el, kizárólag ennek az összegnek az erejéig szakadt meg a felperes

követelésének az elévülése. Tekintettel arra, hogy 300.000 forintot meghaladóan vitatta a

felperes sérelemdíj követelést, a követelés el nem ismert, 300.000 forintot meghaladó

részének az elévülése nem szakadt meg. Mivel a felperes nem érvényesítette bíróság előtt az el nem ismert követelésrészt a 2017. március 4. napját követő 5 év belül, a követelésének az elismert 300.000 forintot meghaladó része elévült.

[22] A felperes a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését támadta. Fellebbezés hiányában a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi

CXXX. törvény (Pp.) 358. § (5) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedett az elsőfokú

bíróság ítéletének az alperest 300.000 forint sérelemdíj megfizetésre kötelező rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezését bírálta felül.

[23] A felperes fellebbezése nem alapos.

[24] A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel elsődlegesen a sérelemdíj iránti követelés részbeni elévülését vizsgálta, ugyanis, ha az elsőfokú bíróság

helytállóan foglalt állást az alperes elévülési kifogásáról, és ha a felperes követelése a 300.000

forintot meghaladó részében elévült, a felperes a követelés elévült részét a Ptk. 6:23. § (1)

bekezdése értelmében nem érvényesítheti bírósági eljárásban; ebben az esetben nincs szükség a sérelemdíj mértékére vonatkozó további fellebbezési hivatkozások vizsgálatára.

[25] A Ptk. 6:22. § (1) bekezdése szerint a követelések főszabály szerint – a törvény eltérően rendelkezésének hiányában – öt év alatt évülnek el. A Ptk. 6:22. § (2) bekezdése értelmében az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. A Ptk. 6:25. § (1) bekezdés a) pontja pedig kimondja, hogy az elévülést megszakítja a tartozásnak a kötelezett részéről

történő elismerése.

[26] A fenti jogszabályok szövegének értelmezésénél abból kellett kiindulni, hogy a Ptk. szigorított az elévülés megszakításának szabályozásán a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) szabályaihoz képest. A Ptk. javaslatához fűzött indokolás szerint ennek az az oka, hogy a jogosultat az igénye érvényesítésére ösztönzze, és így elkerülhető legyen az idő múlásával az adott jogviszony bizonyításának az elnehezülése. Erre tekintettel az Alaptörvény 28. cikke alapján szűken, a törvényalkotó indokolása szerinti „jogbiztonság” elsődlegességének szempontja szerint kell értelmezni a Ptk. 6:25.§ (1) bekezdés a) pontját.

[27] Minden tartozás szükségképpen egy kötelmi jogviszonyon alapul, amelyből jogosultság származik a szolgáltatás követelésére [Ptk. 6:1. § és 6:21. §]. A felperes követelése a személyiségi jogának megsértéséből fakadt, és a sérelemdíj követelésének összege is meghatározható volt. A felperes követelésének jogalapját és annak teljes összegét is megjelölve hívta fel az alperest a teljesítésre a jogi képviselője útján a 2018. november 29-én kelt levében. Az alperes a tartozását kifejezetten csak egy meghatározott részösszeg, 300.000 forint erejéig ismerte el, míg a felperes ezt meghaladó követelést vitatta.

[28] Egységes és töretlen a bírói gyakorlat (BH2010.270. és BH2012.171.) abban, hogy a 6.Pf.20.236/2025/5. 6

követelés elévülését megszakító elismerés nem azonos a Ptk. 6:26. §-ában szabályozott tartozáselismeréssel. Ennek alapján a bírói gyakorlat szerint a teljes követelés nyugvása állapítható meg, amikor a kötelezett a kölcsön visszafizetését megkezdi, vagy részletfizetést teljesít anélkül, hogy a tartozásnak akár egy részét is vitássá tenné.

[29] Más a megítélése azonban azoknak a jogi helyzeteknek, amikor a kötelezett ismerve a teljes

követelést kifejezetten csak annak egy meghatározott részét ismeri el, és azt a részt teljesíti, vagy csak az általa elismert követelésrész teljesítését ajánlja fel. Amennyiben a kötelezett az egyoldalú nyilatkozatában egyértelműen és kétséget kizáróan meghatározza és korlátozza az elismerését - ahogy a perbeli esetben az alperes kifejezetten és egyértelműen 300.000 forint erejéig ismerte el a felperes sérelemdíj követelését -, akkor azt annak akaratí tartalma szerint lehet csak értékelni, és a kötelezett elismerő nyilatkozata nem értelmezhető kiterjesztően. A kötelezettnek a követelés egy meghatározott részére vonatkozó elismerése a Ptk. 6:8. § (1) bekezdése alapján csak úgy értelmezhető, hogy az elismerés kizárólag az elismert összegre terjed ki, a követelés elismert összeget meghaladó része pedig továbbra is vitatott. Ebből pedig az következik, hogy a tartozásnak a kötelezett részéről történő részbeni elismerése a Ptk. 6:25. § (1) bekezdése a) pontja alapján kizárólag az elismerő nyilatkozatban összegszerűen megjelölt, korlátozott összeg vonatkozásában szakítja meg a követelés elévülését, míg a követelés el nem ismert részének az elévülése továbbra is folyamatban marad.

[30] A felperes mint jogosult egyfelől konkrétan, pontos összegben meghatározta a sérelemdíj követelését, amiből az alperes pontosan meghatározott összeget, 300.000 forintot ismert el. Erre figyelemmel a fent írtak alapján pontosan, összegszerűen meghatározható volt a felperes követelésének az alperes által elismert konkrét mértéke. Mivel sz alperes csak 300.000 forint erejéig ismerte el a felperes sérelemdíj követelését, az alperes elismerő nyilatkozata csak ennek az összegnek a vonatkozásában szakította meg a követelés elévülését, a követelés

300.000 forintot meghaladó része pedig – az e követelésrész elévülését megszakító körülmény

hiányában – a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése alapján 2022. március 4-én elévült, és az a Ptk. 6:23.

§ (1) bekezdése alapján nem érvényesíthető bírósági eljárásban. Mindezekre tekintettel a

Fővárosi Ítéltábla az elévülés részleges megszakadásával kapcsolatban mindenben

egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával és annak indokaival.

[31] Figyelemmel arra, hogy a felperes sérelemdíj követelésének 300.000 forintot meghaladó része

elévült, ezért nem érvényesíthető bírósági eljárásban, az elsőfokú ítéletnek az alperest 300.000

forint sérelemdíj megfizetésére kötelező rendelkezését pedig egyik fél sem támadta

fellebbezéssel, a másodfokú eljárásban nem kellett vizsgálni, hogy a felperes milyen összegű

sérelemdíjra lenne jogosult a Pt. 2:52. § (3) bekezdése alapján.

[32] A sérelemdíj iránti követelés összegének a meghatározása a jogosult joga és kötelezettsége.

Ha a jogosult nem határozza meg az általa követelt sérelemdíj összegét, akkor a kötelezett

nem tud sem teljesíteni, sem pedig nyilatkozatot tenni arról, hogy elismeri-e a követelést,

vagy egészben vagy részben vitatja azt. Ha pedig keresetindítás esetén a kereset nem

tartalmaz összecszerűen meghatározott kérelmet, a bíróságnak vissza kell utasítania a

keresetlevelet. A sérelemdíj megfizetése iránti perben nem a bíróság határozza meg a

követelés összegét, hanem arról dönt, hogy a jogosultat megilleti-e a keresettel érvényesített

összegű sérelemdíj. Emiatt nem alapos a felperesnek az a hivatkozása, hogy a sérelemdíj

iránti követelés összege a bíróság ítéletétől függ, ezért a sérelemdíj iránti követelés részbeni

elismerése a követelés egésze vonatkozásában megszakítja a követelés elévülését.

[33] A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének

fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 82. § (1)

bekezdése, 83. § (1) bekezdése és Pp. 87. § (1) bekezdése alapján az alperes által felszámított 70.000 forint kamarai jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a másodfokú eljárásban pervesztes felperest.

[35] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték megfizetésére.

[36] A felperes által fizetendő fellebbezési illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon esedékes az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint. Azt az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára külön felhívás bevárása nélkül kell megfizetnie, az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése].

Budapest, 2025. szeptember 23.

Dr. Lente Sándor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k. Dr. Csóka István s.k.

előadó bíró bíró